

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază.

Note zilnice

În intervalul lansării celor două imprumuturi interne, unul înăptuit și altul în curs, a vorbit urajos și în calitate oficială despre banul public ce se fură, și în punct de plecare riscant. În icărea sumelor furate dela stat, e anumiți funcționari publici, e constituit un simulent pentru etățeanul solicitat să ofere o ouă probă a sacrificiului dovedit întotdeauna, față de greaua situație financiară prin care tremem.

Un om de admirabil curaj, d. prof. dr. Gh. N. Leon, sub-secretar de stat la industrie, a scut o totuși, adunând cu meculozitatea-i de eminent statistician, cifre impresionante, ce rezintă o evoluare aproximativă sumelor furate în ultimii ani. Cifra indicată de d-sa se ridică la două miliarde și jumătate; a zecea parte din bugetul nual al statului.

Și dacă suma aceasta ar atăta măcar tot ce s'a furat în mpul stabilit de d. prof. dr. Gh. N. Leon, tot n'am sta rău. Dar e quantum reprezintă fraudele edescoperite, șperțurile date și lte posibilități de câștig ilicit? ine le-ar putea evolua?

Cercelând repartiția fraudelor e ministere (există și o ierarhie banditismului — se vede) conatăm că, dela ministerul armaei, s'au fraudat peste două miliarde, cu cari ne puteam înar-na binișor oștirea, despre ale aței lipsuri ni se vorbește atât le mult.

Codrul tâlharilor însă este adinistrația financiară. Aproape ate din țară. Aici, șperțul este taxă obligatorie pentru ori ce ct. Nu-l oferii, nu mai vezi iciodată un certificat de care i nevoie.

Constatarea aceasta nu ne arține exclusiv. A afirmat-o, șlele acestea, un procuror din imișoara, care a reproșat și pulicului complicitatea la șantaj și șperț. Și este întemeiată. A lteșorii, cine obține un permis au un act important, neinvitat, trecătoare unui funcționar un olic în buzunar. Și plicul conține foi albastre.

În fața valului de corupție înălnit la tot pasul, o reacțiune rabnică se impune. Reacțiunea publicului, dată fiind ineficacitatea legilor represive. — Procedura judiciară în asemenea chestiune este incurajatoare, îngăluind amănări inlinite și ne asifurând o condamnare infamantă pentru inculpați. După însăși leclarația d-lui dr. Gh. Leon, oști condamnați pentru acte de xcrocherie continuă să facă parte din corpul funcționarilor.

Publicul singur este mai în nășură să înliereze pe slujbașii ncorecți, cari așteapsă mituire, euzând să le-o ofere și de- unțându-i imediat superiorior și opiniei publice atunci când, din cauza că nu „mişcă” au nu promit, cererea lor justă au primește aprobare.

Cineva, ne mărturisă, odată, că, evreii, își pot procura îndată ori ce fel de permisiuri și acte. De ce? Sunt cei mai exersați în a oferi șperț.

Pe curajul publicului, însă, nu se poate conta. Leșitatea joacă aici rol însemnat. Ar fi nevoie de o școală prea lungă. Numai metode scurte, medievale mai pot ajuta.

Cu câteva zeci de capete sacrificiate credem că mulți se vor intimida să mai sustragă din banul public, adunat cu toba și execuțiile judecătorești de percepători.

Ion Cucu

La Timișoara este cenzură?

Mi-a căzut întâmplător în mână, numărul din 3 Ian. c. a revolver-blatt-ului *Temesvári Hirlap*, care, ca și celelalte gazete ale minoritarilor, este prea gras subvenționat de regisorii Marsilie. L-am răsfoit cu indiferență, pentru că știam ce conține. M'a surprins însă o obrăznicie fără seamăn: într'un reportaj despre jubileul palatului Kaiser Ludovic, se publică lista participanților. În dreptul fiecăruia este indicată comuna de reședință în românește și ungurește. Dece trebuie numat decăt și în ungurește?

Cenzorul dela Timișoara, care cenzurează cu sadică plăcere orice rânduri de polițică internă, lasă să se strecoare pe sub nasu-i umflat ca un castravete și roșu ca o pălărie, astfel de insulte ca și aceia pe care o relatăm.

Gazetele ungurești din Arad, nu mai reproduc nici un nume de localitate, stradă, asociație, etc. în ungurește, pentru că s'au izbit de cerbiția unui cenzor, care-și înțelege rostul pe graniță, unde, în primul rând trebuie să primeze interesele românești.

Dar cel dela Timișoara, așdulat probabil de gangsterii presei de acolo, e orb iar sufletului imbecilizat refuză să reacționeze la inadvertențele de soiul acesteia.

„Și ne mai mirăm că suntem ridiculizați de minoritari. Când, pentru plăcere de a-i servi, ne dăm tumba și trecem peste orice considerății de ordin național, ei trebuie să-și bată joc de noi. De slugărnici și de flexibilitatea vertebrelor noastre.

Dar oare când se vor termina toate astea? Când se va naște omul, sau va porni reacțiunea care să distrugă pe toate slugile unguirilor, pe toți renegații și inconștienții neamului?

Căoi așa nu mai merge.

Ticdoșiile presei maghiare, cu toate rigorile unei cenzuri care n'înțelege să soarfece pe frunțașii vieții noastre politice, abundă pe zi ce trece. Nu se găsește niment care luându-i de guler și cărpindu-i în partea cărnoasă cu care raționează, să-i arunce peste frunțariile pe cari le consideră — tot din cauza tembelismului nostru proverbial — iluzorii?

Când? Vladimir Barbu

Discursuri ungurești...

La 1 Ianuarie partidul maghiar din Gheorgheni a ținut o mare adunare care s'a desfășurat „așa de impozant dupăcum o impun timpurile triste” — zice „Brassói Lapok”.

Cuvântul dintâi l-a luat dr. Pál Gábor care a ținut să afirme că „ei” sunt mlădița de națune secușască și așa rămân fiindcă dispun de un trecut istoric de peste o mie de ani. (Trecut și trecut! n. n.) Și ca discursul să fie de efect, să răscolească sentimente de ură din adâncul sufletelor oratorul spune — ca 'ntr'o poveste cu smei — că guvernul român a făcut intervenții medicale la nașteri pentru a stărpi mamele maghiare ca nu cumva unguirii să se înmulțească.

Ni se pare că la creerul d-lui dr. Gábor Pál ar trebui făcute ceva intervenții medicale...

Și termină halucinantul „răscolitor de suflete” cerând ca unguirii să fie lăsați să trăiască (Așa să trăiască ei, că nu sunt lăsați?... și strigând că „cine ezită în aceste timpuri, nu-i demn de frații lui și se condamnă la moarte”. Și-a mai spus „marșul” că știe el ce-l așteaptă, cu ce măsură l se pune 'n cărcă discursul acesta, dar a trecut vremea dibuelilor...

Oh, ce făcut au dibuit până acuma! Tocmai îndrăzneala acestui discurs și a reproducerii lui în presă este dovada cea mai eclatantă că, acum ca și mai înainte, au tipat insultător cu sau fără ocazie.

Apoi ia cuvântul d. Wil-

ler Iosif și dr. Gyárfás Elemér care, între altele, cere încetarea tonului în care scrie „Universul” pentru că legile pedepsesc agitațiile.

Nemaipomenită insolentă! Dupăce toată presa ungurească din Ardeal — și mai ales acel „Brassói Lapok” care relatează acestea — zi de zi, articol de articol, știre de știre (prin felul cum sunt redactate) instighează, chiamă la revoltă, inventează, înjetează ură prin fel de fel de mijloace; dupăce nouă ni-e rușine cât trebuie să ne revoltăm în contra presei lor, să ne apărăm, nu să atacăm și dupăce statul nostru este atât de îngăduitor și închide ochii, tot ei mai vin și acuză de agitație.

Zău, și se urcă sângele 'n obraji...

Mai departe dr. Gyárfás Elemér spune că, în contra acțiunii de românzar a orașelor și de plasare de funcționari români în Ardeal, ei nu pot lepăda cu ușurință averile lor existente nici într'o direcție (materială și culturală n. n.). Pentru că — spune mai departe dr. Gyárfás, — dominațiunea austriacă a întărit clasa proprietărească maghiară. „Românimea nu s'a întărit (nu s'a ridicat) în orase până acolo încât să se poată prelua stăpânirea Ardealului, ci în sate, lângă coarnele plugului și ciomagul de păstor. Noi avem dreptul să trăim pe aceste meleaguri pe cari ne-am născut!”

Și toate acestea sunt trecute cu vederea de onorata

cenzură dela Brașov (dacă n'au fost cenzurate chiar în timpul proferării lor), de aceea cenzură care de atâtea ori, în fiecare zi, lasă în coloanele neobrazatei fițiucii „Brassói Lapok”, fraze insultătoare, minciuni și injurii ca aceea în care-l făcea — mai în primăvară — inconștient pe d. ministru Anghelescu.

Intr'adevăr, numai prin aplicarea unui pumn sănătos în creștetul imbecililor cari n'au știut niciodată ce-i bunăcuvința și cari sunt marginile obrăzniciei, unguirii ardeleni ar putea fi treziți la realitate ca să se știe purta odată cuviincios în țara care ne nicu i-a lăsat să simțăm că sunt minoritari până ce iibertatea i-a inebunit deabinelă făcându-i să nu mai știe ce face cu ea.

Da, cerem o cât mai grabnică și severă reromânzare a orașelor ardeleni și absolută românzare a tuturor oficiilor publice.

Suntem siguri că unguirii se vor simți mai bine. Iar cui nu-i convine, să plece în Ungaria ca tot spunea unu! de-acolo, de Anul Nou, că până mai știe că au frați pe ște hotare, nu sunt vrednici de strămoșii lor.

Ba, zău, că le sunt demni urmași ai infometăților și inspăimântător de ferocilor huni cari se hrăneau cu mușchiu de sub șeua cailor pe cari și dormeau ca niște vagabonzi ce-au fost și 'n definițiv, sunt.

Dinu Călin

Reducerea la realitate a Statului romano-catolic din Ardeal, se impune

În numărul de ieri al „Ecoului” am arătat care-i situația minorității românești din Ungaria urmând ca azi să o examinăm pe cea a unguirilor ardeleni. Autoritățile noastre își vor putea da seama de indolența lor de până acum și — sperăm — vor sesiza pericolul permanent pe care-l prezintă actuala situație a Statului romano-catolic din Transilvania.

Un scurt rezumat

Pentruca nepăsarea criminală în care ne-am complăcut până în prezent să fie cât mai evidentă, se impune rezumarea pe scurt a situației românilor rămași dincolo de Tisa.

Intr'o amănunțită expunere am arătat ieri că: românii din Ungaria sunt maghiarizați forșat prin intermediul bisericii care a fost profanată de autoritățile ungurești și al lor excoac Nemeth Pista și prin cel al școlii care este maghiarizată, cu toate că susținerea lăcașurilor sfinte și a celor de cultură se face pe cheltuiala Statului român și a comunităților bisericesti din

satele românești ale Ungariei.

Am arătat deasemeni că averea de peste 250 milioane a fundației Gojdu din Budapesta a fost confiscată și trecută sub administrația ministerului cultelor maghiar, iar manipularia fondurilor rezultate din veniturile fundației se fac de către o bancă ungurească care refuză a da cel puțin un aviz administratorului fundației, necum să mai avizeze și consiliul mitropolitan din Sibiu, așa cum este prevăzut în actul de fondare. Depunerile, cari trebuie să se ridice la o sumă considerabilă, sunt întrebuințate în scopuri contrare intereselor românilor. Cele opt imobile ale fundației sunt lăsate într'o stare de ruină, pentru a se devaloriza. Statul maghiar intenționând exprierea imobilului nr. 4 și cumpărarea celorlalte, dacă se va învoi Mitropolia din Sibiu.

Situația minorității ungurești din România

Minoritarii unguiri din țara noastră ar înțelege poate să devină cetățeni loiali, da-

că anumiți profitori și agenți ai magnatilor revizionisti, improvizati în conducători ai unguirilor ardeleni, n'ar continua agitațiile pe tema revizuirii tratatelor și a reinvierii împărăției Sfântului Ștefan.

Frictiunile acestea dintre elementul dominant și cel minoritar dăunează deopotrivă amândouă.

Acțiunile pt. prosperarea Statului național român rămân — datorită sabotărilor venite din partea minoritarilor — infructuoase, iar pe de altă parte și în aceiași măsură se face imposibilă o îmbunătățire a situației minoritarilor. În fața legilor țării toți cetățenii sunt egali și cuveni-s'ar ca toți, fără deosebire, să contribuie la prosperitatea Patriei, într'o splendidă emulațiune.

Și ar fi acest lucru imposibil?

(Continuarea în pagina III-a).

Despre multe și însemnate lucruri

Distanțarea intelectualilor de către agricultori, și altele mai cu moț

Cam întârziat, reportajul acesta își are totuși însemnătatea și rostul lui bine definit. Pentru că scriind despre lucruri cari pe noi ne au impresionat neplăcut, nădăjduim că la o nouă anchetă în comuna care formează obiectul reportajului acestuia, să nu le mai întâlnim. Sunt lucruri cari pe noi, cei cari ne irosim viața pentru strângerea rândurilor românești, ne dor, și nu le putem lăsa neincrustate. În adâncul sufletului nostru, persistă cu încăpăținare nădejdea că odată și odată, pătura intelectuală românească, ridicată din brazdă și opincă, va avea, altă atitudine față de cea țărănească.

Atunci când acest lucru se va realiza, putem să așteptăm cu încredere toate intemperiele viitorului. Infrățit, poporul românesc va fi invincibil.

Un pod cu muzicută

Încă la jumătatea drumului dintre Sebiș și Buteni, o realitate și un gând năstrușnic, te face să nu crezi că vei avea să te bucuri la Buteni.

Realitatea e podul peste Cris, care, refăcut după înundațiile din 1925, trebuie să fie mereu cârpit. De unde, până mai în vară, puteau trece 2 trăsuri deodată pe el, acum, ce-a făcut, ce n'a făcut destul că e strâmt nevoie mare, încât de-abia și de-abia încap o singură trăsura.

Când în 1925 a fost refăcut, s'au cheltuit pentru el cam 750.000 lei, sumă potrivită și chiar pentru începerea unui pod din beton. Dar nimeni nu s'a gândit, și de-atunci, în fiecare an, s'au cheltuit sume frumoșele pentru „întreținerea” lui în bună stare.

E drept că acum, d. dr. Ioan Groza, prefectul județului care cunoaște toată istoria acestui pod de lemn și-i cunoaște și durabilitatea deoarece ce nu odată a avut cale peste el, a luat măsuri pentru facerea unui pod din beton armat. Lucrul s'a început în antrepriza firmei Iosif Steiner din Arad, dar merge cam greu. Din ce cauze nu știm, dar am socoti utilă intervenția Serviciului Tehnic județean, pentru accelerarea lucrărilor.

Serviciul apelor are cuvântul

Cum treci de podul în lucrare, te isbește un alt lucru, care, denotă o prea mare doză de neglijență din partea butinenilor și a Serviciului Apelor din Arad.

Crișul roade malul dinspre Buteni, și se apropie de drumul de țară. Mai are câțiva metri, nu știm dacă sunt vre-o 10 în total, ca să înceapă eroziunea drumului, ceea ce se va și întâmpla în primăvară, când curentul apei fiind mai puternic, izbește malul și se apropie de drum. Nimeni nu ia nici o măsură. Butinenii așteaptă să ia Serviciul Apelor, iar acesta zice că n'are fonduri.

Un parfum specific

Chiar la intrarea comunei, te isbește un miros specific regiilor unde toamna, țuca are cuvântul. Deși nu se mai lucrează de câteva luni, re-

sturile nefolositoare al prunelor, au rămas probabil acolo unde a fost cazanul de fier, răspândind până departe un miros de „borodele” insuportabil.

Ne miră de altfel, că de câțiva ani, povestea se repetă în fiecare toamnă, fără ca primăria să ia măsurile necesare. Și dacă socotește că la intrarea comunei e locul cel mai potrivit pentru fierberea țuicii, se impune cel puțin proprietarilor de cazane, să nu lase resturile acolo, mai ales că la un pas de cazan, e o apă curgătoare.

Și lucruri frumoase

Fiind mare și creștinească sărbătoare, a fost dat să constat că într-o frunză comună cu aproape 4000 locuitori, cu 7 puteri didactice, dintre cari trei bărbați, corul este condus de un țaran. Surpriza a fost și mai mare când Gavrilă Ruja, vrednicul conducător, a executat aproape ireproșabil oficiile liturgice a d-lui Sabin Drăgoi. Țin să remarc aici că tot Gavrilă Ruja este și instructorul disciplinei și priceputei fanfare a bisericii ortom., fanfară cu care arădanii au făcut la cele câteva manifestații antirevizioniste cunoscute.

Când ne e dat să vedem puterea de muncă și consecvența acestui vrednic țaran se nasc în gândul nostru sentimente nu prea frumoase la adresa, celor „mari și tari” din comună, cari se complac într-o trândăvie letargică.

O mică petrecere

A doua zi de Crăciun am asistat la o petrecere aranjată de „Fanfara Ortodoxă”, în sala Casei Culturale. Trecând peste programul artistic, care a avut unele inerente scâpări, ne permitem câteva mici considerații asupra asistenței.

Noi știam că la Buteni sunt doi magistrați, 6 avocați, 1 medic, 1 farmacist, 1 notar public, 7 învățători, 1 perceptor, 1 director de carte funduară și o liotă de funcționari dela judecătoria, percepție, primărie, etc. Ori la serbarea de mai sus, în afară de doi preoți, — din trei — notarul comunal, directorul cărții funduare și 2 învățători, n'am putut — cu toată bunăvoința, descoperi vre-un intelectual — căci așa le place să se numească. Aceste inexplicabile absențe, echivalează cu o desconsiderare a străduințelor pe cari le depune, cu atâta admirabil entuziasm, vrednicul țaran Gavrilă Ruja, care — petru a nu știu câte oară, se dovedește mai activ decât cei chemați la aceasta. Ori pentru o trainică înfrățire între clasele țării noastre — artificial create printr-o proastă înțelegere a rosturilor noastre românești, desconsiderarea clasei țărănești, este o ireparabilă greșală. Ireparabilă, pentru că astfel de diferențieri, au fost apoteozate întotdeauna prin mișcări sociale, cari au zguduit, în cur-

sul istoriei, temelile țărilor în cari au luat naștere.

Cuțul lui Pepelea

Dar la Buteni e greu de vorbit despre o înțelegere între acei puținii intelectuali cari sunt. Și cuițul lui Pepelea, nu știm unde să-l căutăm. În investigațiile noastre ne-am isbit de bătașul director V. Cruciu. Dar, activitatea lui ștearsă, nu poate împiedeca pe nimeni dela o muncă într'adevăr conștientă. Căuza, până la sfârșit, nu poate fi decât influența dezastruoasă a provinciei, care pe un intelectual îl face săvârșitor sau carțofor în 90 la sută din cazuri. Activitate intelectuală însă nu! Cu nici un preț. Nimeni nu-și poate procura noutățile literare, iar ziarele ajung cu întârziere. Seara, ești constrâns, dacă, admițând că nu joci cărți și nu bei, să le culci odată cu găinile.

Stimulente

Activitatea lui Gavrilă Ruja, despre care amintim mai sus, trebuie să fie un stimulent de muncă. Materialul uman nu lipsește, după cum nu lipsește nici conducătorii.

Protopopul St. Lungu, un spirit larg și înțelegător, alături de energia unor învățători tineri, ar putea face minuni. Și n'am mai găsi biblioteca dela Casa Culturală ca vai de ea. S'ar putea începe o serie de conferințe instructive din trecutul neamului, despre contabilitatea — termenul e puțin cam exagerat — gospodăriilor țărănești despre igiena locuințelor și multe alte frumoase și folositoare lucruri.

Și puțină politică

La schimbarea regimului, a fost numit președinte al Comisiei Interimare d. Giura Constantin, un fruntaș între fruntași. După alegerile comunale, consilierul județean Tripon, a voit ca să fie ales primar Gheorghe Ruja. Dar... nu s'a putut. Și atunci cei 6 consilieri liberali, nu s'au prezentat la nici o ședință a Consiliului Comunal. Ori legea administrativă prevede că dacă după trei ședințe consecutive, consilierii nu se prezintă în număr complet, consiliul va fi dizolvat. Și acum, se așteaptă dizolvarea, care — după toate probabilitățile, nu va întârzia.

Concluzii

Acesta e aspectul aproape general al frunzei comune Buteni. Lucruri destul de urâte, dar cari pot fi remediate. Și singura cale e o apropiere a intelectualilor de țărani, în sufletul cărora ura pentru nădrăgari, câștigă din ce în ce mai mult loc, datorită directivelor inconștiente de distanțare.

Și dacă, ceace nici noi nu credem, intelectualilor butineni le lipsește un plan sistematic de muncă, le recomandăm o călătorie la Covăsint, unde au prilejul să vadă realizările dascălului Dijmărescu.

Cele spuse pentru Buteni nu trebuie de fel considerate drept tabu. Pot fi luate în seamă și de alții. De mulți...

A. Deznanu

Se cere demisia căpitanului Săvulescu din fruntea fotbalului românesc

Presă bucureșteană îl acuză pe căpitanul Tane Săvulescu din cauza pierderii matchului cu Jugoslavia și cere ca să-și înainteze imediat demisia, după ce se înșiră fel de fel de greșeli cari puteau fi îndreptate.

Măsuri de ordine în Sarre

Sarrebruck, 3 Ian. — Comisia guvernamentală a regiunii Sarre a luat ultimele măsuri tehnice în vederea plebiscitului. S'a hotărât ca plebiscitul să se facă în două serii și anume prima la 6 Ianuarie, iar a doua la 13 Ianuarie.

La 6 Ianuarie vor vota funcționarii căilor ferate, ai poștei, ai poliției și celorlalte autorități, în total vre-o 20 mii votanți.

Ceilalți locuitori vor vota la 13 Ianuarie.

Măsura aceasta este motivată prin faptul că în ziua plebiscitului poșta, căile ferate, poliția și celelalte autorități vor fi așa de ocupate, încât funcționarii n'ar putea participa la votare. Spre a se evita acest lucru s'a hotărât facerea plebiscitului în două serii.

Avionul cu Frim și Dumitrescu s'a prăbușit în Austria

— Dumitrescu a murit. Frim s'a salvat —

Se cunosc pregătirile făcute de sportivii Frim și Dumitrescu în prepararea raidului București—Sidney. Luni, ei au decolat de la Băneasa spre a se duce la Paris, unde urma să se facă o punere la punct a motorului, chiar de către fabrică.

În ziua de Anul nou, Frim și Dumitrescu au decolat dela Viena în direcția Paris. Deasupra Pădurii Negre au fost surprinși de furtună. Ce s'a întâmplat încă nu știm precis.

După primele declarații ale lui Frim, în timpul cât zburau prin nori, unde căutau o eșire spre a vedea pământul, Dumitrescu, dintr-o manevră greșită, a angajat avionul în vrăjă.

Frim neputând readuce avionul la normal și văzând pericolul, s'a aruncat cu parașuta, venind la pământ.

Dumitrescu a rămas însă la bord, căzând odată cu avionul, unde și-a găsit moartea.

Decorații acordate membrilor guvernului

M. S. Regele a acordat cu prilejul Anului Nou următoarele decorațiuni membrilor guvernului.

D-lui prim ministru și d-lui general Anghelescu, marele cordon al „Serviciului credincios”.

D-lor Lapedatu, Inculeț, Nistor și V. Antonescu, marele cordon al ordinului „Steaua României”.

D-lor Franasovici și Leonte Moldovanu, marele cordon al ordinului „Coroana României”.

D-lor Savel Rădulescu și D. Luca, comandoria „Serviciului Credincios”.

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

S'a întâmpla într'o noapte

Claudette Colbert, Clark Gable

Reprezentările

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Miracolul mascat

Leo Carrillo

Dickey Moore

Thelma Todd

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxe de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi!

La orele 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$

Căsătorie engleză

Renate Müller,

Adolf Wohlbrück,

Georg Alexander.

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.

Congresul șmecherilor

Stan, Bran și Charly

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

CIRCUL în flăcări

Cea mai reușită montare comică a timpului cu

Joe Cook,

Louise Fazenda,

William Collier,

Joan Peers.

Inceputul la 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.

Inceputul în sărbători la ora

3, 5, 7 $\frac{1}{4}$, și 9 $\frac{1}{4}$.

Prețurile: 18, 16 și 11 lei inclusiv toate taxele. Matineu lei 8.

Vine: evenimentul cel mai plăcut al copilăriei noastre

Ștengării

Cinema „Corso”

După romanul lui Molnar Ferenc

Unificare și colaborare! Readucerea la realitate a Statului romano-catolic din Ardeal, se impune

Nu știu dacă e așa în România întreagă, numai în Ardeal s'au am observat eu greșit, dar mi se pare că între români nu este destulă solidaritate, mai ales între românii din clasele superioare și de mijloc. Ca țară oprită atâta timp pe o linie moartă și abia de curând pornită, e natural — trist, dar natural, ca fiecare să se năpustească asupra a tot ce găsește în drum, să aduce, să se întărească. De aceea, în fiecare zi, alte fraude mai mici sau mai mari, sunt descoperite. Puțini sunt aceia cari nu fură, ci se gândesc la banul statului ca la un bun public, necesar pentru înaintarea neamului întreg, mult mai utilă decât căpătuirea lor personală.

Din fraude se va naște sentimentul de teamă, de ură față de oricine, ducând la deficitul solidarității și a sentimentului național-patriotic.

Indiferentismul național ar fi inteligibil în toate țările cari au ajuns, cari nu sunt în progres relativ, comparativ, ci cari merg în frunte în grup cu toate celelalte noțiuni mari, nefântăziate în evoluție. La acestea nu poate fi vorba însă de indiferentism, pentru că indiferentismul național al cetățenilor lor este stimulat de orgoliul de-a fi fiu al unui popor mare și înaintat. Noi nu suntem nici „mare” nici „înaintat”, nici mic, nici rămas în urmă. Și de-aceia nu ne pasă de nimic.

Lumea se narmează? Noi, optimiști, zămbim indulgent și șmecher. Alții fac propagandă? Noi credem că-i de ajuns să știm noi ce suntem și ce-avem; ne îmbătăm.

Și-apoi mai avem o parte rea. Ne bârfim!... Ferească Dumnezeu!

Nu face unul ceva, și se și gădesc douăzeci cari să urle în gura mare că nu-i bine. În

toate domeniile-i așa; politică, economie, literatură...

Cum să nu desnădăjduiești, cum să mai fii altruist și s'ai curajul de-a fi întreprind, realizator?!

Suntem ca un copil, ca un elev de liceu cărui succesele din primul trimestru i s'au urcat la cap și crede că aici și-a terminat menirea, datorită de-a mai învăța, mulțumindu-se să critice și să ironizeze pe cei mai slăbuți. Și nu i-ar trebui decât puțină bunăvoință, puțină convingere, un pic de efort pentru a fi în rând, ba a întrece chiar pe cealaltă. Altfel, ne-o iau alții înainte.

Iată, de exemplu, unghurii. În toate domeniile, în toate ramurile de activitate își dau mâna, se blochează știind că unde-s doi puterea crește, se încurajează unul pe altul, pun umăr la umăr, se opintesc așa încât fac impresia că sunt de două ori ceea ce sunt într'adevăr. Nu numai cei de dincolo, ci mai ales cei de-aici. Și aceștia sunt ajutați simțitor de cei de peste hotar. Cazul Bernády e destul de edificator.

Iar acum, de anul nou, câți președinți au unghurii prin Arad, toți au lansat apelul la sentimentul de solidaritate națională al celor de aici, invitându-i să se unească, să colaboreze întru o singură vor putea fi învingă de noi(?). Și vă asigurăm că apelul nu a răsunat în pustiu. Industria și comerțul unghuresc va fi străbătut și mai mult de firul roșu al unghurismului în folosul propășirii lui, dacă nu-i vom da răspunsul necesar.

Am dori ca odată și odată să vedem o strânsă colaborare și între români. Invidia și interesul pur personal să nu carieze orice încercare de constructivitate.

Dimitrie Gorun

Unghurii din Nădlac

Nădlac, 3 Ian. — Am scris în câteva numere ale ziarului nostru despre iredentismul și soviniștii de la granița de Vest a țării, îndeosebi insistând asupra unor fapte și indivizi din comuna noastră. E drept, că autoritățile au luat măsurile cele mai severe și câteva cazuri se află spre cercetarea parchetului militar, care, suntem siguri, că va ști să aplice acestor indivizi — unii pensionari ai statului — cari lucrează din răspuneri la distrămarea lui, cele mai severe sancțiuni.

Pentru azi, ca să nu mai amintesc cazurile trecute, mă voi mărgini să arat câteva fapte ale așa zisului „Cămin al Industriei”, care în realitate nu este decât un cub de iredentism, mascat bine până mai eri, dar descoperit azi, datorită autorităților. Cazul petrecut săptămânile trecute la o „cină de porc” este unul dintre multele pe care le are la activ acest „Othton”. Pentru a-și face cititorii o idee despre „persecuțiunile” minorităților — recte ale unghurilor — din România, vom povesti pe scurt faptele din seara aceea, fapte cari se află — împreună cu altele de felul acestora — în cercetarea autorităților.

Cum în Nădlac și mai în tot locul după terminarea programului unei petreceri, primul dans este Hora, apoi sârbă etc., cei câțiva români aflați acolo au cerut să se înceapă dansul după „obiceiul pământului”. Dar, conducerea a refuzat pur și simplu, spunându-le că „o fi horă și cântări românești, dar numai mai târziu!” Nu sau tinut însă de

cuvânt, fapt pentru care românii au protestat. Notez că dintre românii aflați acolo, nici unul n'a făcut scandal, ci numai unghurii, cari sau văzut amenințați — zic ei — cu evacuarea din sală. În fine, după multe protestări și parlamentări, muzica, pusă sub conducerea unui anume Szuchansky (slovac renegat) s'a îndurat să cânte și câteva doine românești. Aceasta însă abia spre miezul nopții adică după ce s'au săturat asiaticii de cântările lor.

Vedeți dar până unde merge o brăznicia unor indivizi și cum sunt jigniți — în țara lor proprie — românii, de către rămășițele lui Atila.

Pentru asemenea petreceri, „Othton”-ul avea autorizație pe 3 (trei) luni. Cu data de 31 Dec. trecut a expirat acel termen.

In consecință, pentru a nu mai fi jigniți românii în țara lor proprie de toate rămășițele lui Arpad, cerem și nu numai atât, dar chiar pretindem, Preturei Plăsei Pecica, care eliberează autorizația, ca până la terminarea cercetărilor să nu le elibereze o nouă autorizație! Mai cerem d-lui prefect ca să dispună ca limba oficială a comitetului să fie cea românească sau slovacă, pentru că majoritatea membrilor sunt slovaci, nu cea maghiară aleasă de d. președinte.

Cerem de toate acestea în numele populației române și slovace care înțelege să trăiască în bună înțelegere cu toate neamurile din comună, dar numai atât timp cât și ele înțeleg să fie cinstite.

Grănicerul

Nu! Dar în cazul acesta ar trebui ca toți cei cari ocupă posturi de răspundere să fie conștienți de misiunea ce le incumbă calitatea lor oficială, să se ia măsuri drastice și să se sacrifice cele câteva vipere iredentiste.

Cari ar fi aceste vipere? Toți gazetari cari, impropriu în gazeta minorității, scriu cu venin numai de dragul senzaționalului și al fondurilor budapestane și aceia cărora reverenda le folosește numai la travestire. Aceștia din urmă sunt cei mai periculoși, pentru că, puși sub protecția Ordinului minorității cu caracter „internațional” se dedau la cea mai deșantată propagandă revizionistă.

Este cazul preoților romano-catolici din Arad. Conducătorii Ordinului care se mai cheamă și călugăresc, sunt germani renegați. Datorită averii pe care acest ordin o are în Arad, „călugării” trăiesc ca în sânul lui Avram. Ba le mai rămâne suficient și pentru propagandă iredentistă, care cadrea de de minune cu situația lor de călugări ai unui Ordin religios internațional, așa cum a fost cazul revistei „Vasárnap” suspendată de autorități.

Dar „călugării” renegați s'au înrolat de-abinelea în slujba Budapestei: s'au apucat să maghiarizeze forțat minoritatea germană dela această graniță și activitatea aceasta o desfășoară până și în școlile Statului român. Așa, de-o pildă, elevii germani ai liceului „Moise Nicoară” sunt obligați de ei a învăța religia în limba maghiară.

D. Ascaniu Crișan, directorul liceului, a cerut în mai multe rânduri Ordinului minorității din Arad să delege pe unul din cei patru preoți germani cari sunt aici, pentru a preda religia în limba germană.

Deasemenea s'a încercat și maghiarizarea elevilor gimnaziului „Notre Dame” din Arad, unde limba de predare este cea maghiară, cu toate că majoritatea elevilor sunt de origine germană. Părinții acestor elevi au cerut înștiințarea unei secții germane cu clase paralele celor unghurești. Ordinul minorității — care susține această școală — a respins cererea germanilor. Aceștia s'au văzut obligați a interveni la episcopul Pacha din Timișoara, dar fără rezultat.

Populația germană din Arad a cerut ca în biserică să se citească evanghelia și să se rostască predici și în limba germană. Același Ordin minorității „internațional” a respins și această cerere.

Iată, deci, până unde s'a carat de toleranță românească: unghurii să poată continua acțiunea de maghiarizare a minorităților germani, chiar și dela unire încoace și să fie nestânjenți în propagandă revizionistă, în timp ce în Ungaria minoritatea românească este terorizată și maghiarizată cu forța.

Se impune naționalizarea Ordinului minorității din Ardeal, așa cum s'a procedat și în celelalte State; administrarea averii acestui Ordin să se facă de către funcționarii Statului român; să nu se mai admită subvenționa-

rea din fondurile acestui Ordin a diferitelor reviste iredentiste și nici a societăților cari urmăresc același scop; să se facă dreptate minorității germane din Arad, înființându-se o secție germană la gimnaziul „Notre Dame” și introducându-se și limba germană în biserica romano-catolică din localitate.

(Urmare din pag. I-a).

Astfel stând lucrurile, minorității din Ardeal au tot dreptul de-a se plânge contra ilegalităților, dar cei cărora le revine acest drept nu sunt unghurii, ci germanii.

Să se între decii în legalitate!

R.

MĂCELUL

Reproducem aci un fragment din scrisoarea d-lui Iustin Sălăntiu, pentru a se vedea cine era Eckhardt:

Singura armă în comună o avea Popa Ion de 27 ani, care însă, învâțat din experiență războiului, înțelegând gravitatea situației a fugit spre casa preotului. Eu mă aflam în cerdacul popii, priveam buimăcit la cei de afară. Sosesec căruțele lui Eckhardt.

Aud glasul pretorului: „sor-tüz, tüzelj” și primele detunături fără o sarmaie măcar au doborât 7 bărbați. Apoi alte detunături și țipețe îngrozitoare din gurile celor căzuți.

Un braț puternic mă prinde dela spate, al nefeicitului Lucea Simion întors și el din războiu „hai domnule învățător că aici nu-i glumă!” și mă trage în casă”. Rămâi bade să murim împreună! mi-au fost singurele cuvinte ce am putut rosti, și fără să știu am intrat singur într'un colț din odaia dinspre strada a părintelui.

Gloanțele veneau ca ploaia pe geamuri. De afară se auzeau țipetele gardiștilor și glasul lui Eckhardt: „Rajta a paplakra”. În fine, de „bajtae” au luat apoi întreg satul și au omorât tot ce au întâlnit în cale, bărbați, copii, căini și găini. Trecând de casa popii și ropot de gloanțe îndepărtându-se, am auzit scâncetul unui copil: „hai mămică și adună-mi mațele că m'au împușcat un-

guri” apoi tânguirile îngrozitoare ale unei mame. Copilul era Marțiș Ioan al lui Petru, abia de 8 ani.

Am eșit din casă. Lucea Simion nu mai era. Am văzut fereastra din odaia a 2-a ruptă. Acest bărbat de puteri herculane s'a aruncat prin ea și a fugit spre biserică să scape. Fuga însă i-a fost fatală. Gloanțele l-au ajuns în grădina preotului și l'au prăvălit.

Părintele Dulău disperat își adunase copiii ce se jucau prin acumt și cu preuteasa s'au cimsit în turnul bisericii. Capcâni parcă știau și un sfert de oră au bătut turnul cu ploaie de gloanțe. Dumnezeu însă i-a avut în pază.

Un ceas a durat prăpădul peste sat. Un bătrân a fost omorât săpând la cartofi și un tânăr Fărcaș Traian, la coasă.

Lașul Eckhardt n'a avut curajul să mai între în comună ci s'a întors la Fiea de sus și a ordonat să-i vină preotul.

Uscățivul părinte Ilarie Dulău și în cele mai grele momente a avut inimă să-l înfrunte, spunându-i că-i mîșle să atace un sat pașnic, ca satul lui. Însă pe Eckhardt nu-l puteai potoli.

Nesătul de sângele vărsat, s'a năpustit cu călcăiul asupra morștilor și răniților. Într-un timp de două zile au murit și care era în drum spre casă.

Bandiții dela Budapesta au fost arestați

Budapesta. — Poliția Capitalei a reușit să descopere și să aresteze pe cei trei bandiți cari au atacat ieri înarmați sucursala Băncii Comerciale Ungare omorînd două persoane și răniind trei. Doi dintre acești bandiți au jucat un rol activ în agresiune, în vreme ce al treilea a rămas afară și a condus

automobilul furat, de care s'au servit bandiții și care a fost găsit aseară părăsit în unul din cartierele marginase ale orașului.

În cursul schimbului de focuri care a avut loc în bancă unul dintre bandiți a fost și el rănit.

Toți trei arestații au făcut mărturisiri complete.

Poporul american nu se opune intrării Statelor-Unite în Societatea Națiunilor

D. Pope, senatoru democrat de Idaho, a făcut corespondentului agenției „Havas” următoarele declarații: „Poporul american nu se opune intrării Statelor-Unite în Societatea Națiunilor. am de gând să prezint Congresului o rezoluție prin care să se facă cât de curând. Tensiunea cu Japonia, slăbirea „vechei garde” care se opunea ideilor wilsoniene, și în fine opinia publică favora-

bilă, toate acestea sunt indicații că avem șanse să câștigăm bătălia”.

„În statul Massachusetts un plebiscit în legătură cu intrarea Statelor-Unite în Societatea Națiunilor, a arătat că 62 la sută din locuitori sunt pentru”.

Folosiți bateriile „Galvani”

Viașta dela Comunitatea de avere

Se confirmă afacerea cu bonurile de impozit

Senzaționalul rezultat al unei anchete. — D. Bornuz recunoaște că a greșit, dar cere... să fie lertat. — Camera de comerț timișoreană a eliberat un certificat de complezență... mincinos

— „Veniți să-l sărbătorim pe d. Corneanu“!... —

II.

(Dela corespondentul nostru)

Caransebeș, 2 Ian.

Afacerea scandalosă, cu bonurile de impozit, relatată în corespondența noastră precedentă pe bază de zvonuri, a fost confirmată alături printr-o anchetă oficială, întreprinsă de d. Victor Coruțiu, prefectul județului nostru, care a fost numit comisar al guvernului pe lângă Comunitatea de avere.

În ce constă afacerea cu bonurile de impozit am arătat rândul trecut. Unii mahări dela Comunitate — d. Bornuz și cei ce-l susțin — au achitat cu bonuri impozitele comunale ale Comunității, însușindu-și diferența ce rezultă dintre prețul scăzut al acestor bonuri și valoarea lor nominală.

Ancheta întreprinsă de d. prefect Victor Coruțiu a dat la iveală lucruri uluitoare în privința aceasta. Directorul silvic al Comunității, d. Bornuz, a recunoscut **sub proprie iscălitură** că a comis găinăria, dar, pretinde el, a făcut-o... din cauza sărăciei. E o teorie sui-generis, după care toți săracii ar trebui să devină hoți — dacă n'ar exista legi care să mai sancționeze uneori hoțiile. D-lui Bornuz încă se vede i-a fost

teamă de sancțiuni, pentru că — după cum recunoaște tot el, sub proprie iscălitură — auzind că în adunarea generală s'ar face o interpelare pe chestiunea hoțiilor cu bonurile, a vărsat Comunității diferența pe care a încercat s'o sfeterisească. Noi nu credem că d. Bornuz a vărsat realmente banii la care lăcomise (stând aici, avem și noi mijloacele noastre de informație, foarte bune), dar, chiar presupunând că d-sa spune adevărul în privința aceasta, de unde și până unde rămâne fără sancțiuni? Mai poate figura ca director al Comunității, un slujbaş care a pus în aplicare acest furt ordinar? Il pot crede grănicerii pe d. Bornuz că s'a pocăit în adevăr, cum pretinde d-sa în actul adresat Comunității la data de 7 Septembrie 1934?

Lucrul acesta îl poate crede doar d. Corneanu, care-l ocrotește pe d. Bornuz și l-a vârit în delegația permanentă a partidului liberal, prezidat de d-sa.

trecut în Caransebeș de anul nou.

E vorba de mania grandoarei, de care se știe că e stăpânit d. Corneanu, ocrotitorul și — după cum vom vedea din alte reportagii — complicele pungășilor dela Comunitatea de avere

Se cunoaște mascarada din vara acestui an, când cu semicentenarul d-lui Corneanu. El a cocenat atunci la Caransebeș jumătate din județul Severin „să-l sărbătorească” și a invitat acolo pe toți membrii cabinetului. Cei ce s'au încumetat să vină, au rămas uluiți de... modestia sărbătoritului. Despre filmarea acestei mascarade și despre afacerea cu peștele plătit de vreo trei ori, ne vom ocupa cu alt prilej. Aici însemnăm doar că d-nii Angelescu și Săveanu au plecat din Caransebeș cu stomacul întors pe dos de greața celor văzute și auzite, iar participanții puși pe comentarea epocalului eveniment, au pus diagnosticul aprobat de toți: **d. Corneanu e stăpânit de mania grandoarei.**

Ei bine, ceva similar s'a petrecut cu d-sa de anul nou. Iată o circulară trimisă mai multora din Caransebeș:

D-lui

X. Y.

Loco

În vederea prezentării felicitărilor de anul nou preaiubitului nostru șef și prieten dr. C. Corneanu, vicepreședintele Camerei deputaților și cetățean de onoare al Caransebeșului cu onoare vă rog să binevoiti a ne însoți și stimat dv. la locuința d-sale. Locul de întâlnire pentru a pleca în corpore este biroul d-lui director eparhial senator Zgaverdia, palatul Consistorului ora 11.30.

Marti, 1 Ianuarie.

Din încredințarea comitetului de inițiativă.

Dr. D. Novacescu.

Dacă s'a mai pomenit undeva așa ceva!

Caransebeșul a răs și de anul nou, cum au răs d-nii Angelescu, Săveanu și alții la semicentenarul celui ce suferă de mania grandoarei: dr. C. Corneanu.

A descrie amănunțit scena dela anul nou, e inutil. Și-o imaginează oricine... A lipsit doar cinematograful și peștele plătit de trei ori. Incolo, mascarada a fost ca și cea dela semicentenar.

C. S.

la 15 Ianuarie 1934 a fost de 80 la sută din valoarea nominală.

Timișoara, la 31 Mai 1934.

Camera de Comerț și Industrie

(L. S.)

Președintele Comisiei

interimare

Aurel Ionescu

Secretar

I. Conclatu

Și laicii știu că bonurile de impozit n'au valorat nicicând 80%, din valoarea lor nominală. Certificatul de mai sus, Camera de comerț timișoreană l-a eliberat numai pentru a ușura pungășiile celor dela Comunitate. De altfel — după cum am mai spus — d. Bornuz, strâns cu ușa, a recunoscut că a uzat de certificatele de complezență, cum numește d-sa, eufemistic, mistificarea grosolană de mai sus.

D. Corneanu stăpânit de mania grandoarei

Să lăsăm pentru moment potlogăriile dela Comunitate, pentru a relata un fapt pe-

Ungaria și întrevăderea Laval - Mussolini

Din Budapesta se anunță că presa maghiară și în special „Budapesti Közlöny”, ocupându-se de călătoria d-lui Laval la Roma, își manifestă marea bucurie în fața apropierii franco-italiene.

Dar de ce această mare bucurie? Pentru că ungarilor spun că cu mare greutate s'ar putea (Dar tot s'ar putea, nu?) ajunge la o înțelegere pe alte

baze decât pe acelea cari se împacă și cu principiile de mare anvergură ale politicii Dunărene a Italiei și așa — zice presa maghiară — vor putea fi împăcate și dezideratele pașnice, întotdeauna mărturisite, ale politicii maghiare.

Ce să mai comentezi aceste prostii?...

Noui amănunte despre crimele lui T. Eckhardt

Citind cele scrise în „Curentul” în legătură cu crimele lui Eckhardt dela 1918 din Filea de sus, directorul școlii normale „I. G. Duca”, Iustin Salanțiu într-o scrisoare, își deapănă amintirile sale de martor ocular al tuturor grozăviilor lui Eckhardt și ale jandarmilor lui.

Fapte îngrozitoare sunt descrise de d. Salanțiu care a văzut pe Eckhardt lovind cu călcăiul morții ucisii de goanțele lui și ale jandarmilor cu pene de cocș cărora le ordona.

Un sat întreg a aprins lumini de ingropare și și-a jelit morții ucisii de mâna bestială a unui descreerat în care instinctele-i ancestrale de fiară asiatică nu vor putea fi niciodată domolite.

Cerem, împreună cu d. Salanțiu, ca ministerul de interne, pornind pe urma declarațiilor celor din Filea și a proceselor verbale existente, să cerceteze și să pretindă sancțiuni severe, așa cum se cuvin pentru un ucigaș de rând.

D. Iamandi și-a prezentat demisia dar i-a fost respinsă

În urma discursului rostit de d. Gh. Tătărescu la Cluj, d. Victor Iamandi, ministru de stat, care se află la Paris, a comunicat primului ministru că pentru a nu produce dificultăți guvernului, ține la dispoziție demisia d-saie din gu-

vern înaintată acum câteva zile. D. Tătărescu a răspuns d-lui Iamandi că i se respinge demisia.

După informațiunile ce le avem d. Iamandi se va întoarce în țară pe ziua de 16 Ianuarie s. c.

Situația politică în Jugoslavia

D. Uzunovici, fost președinte al consiliului, a demisionat din funcțiunea de președinte al clubului parlamentar al partidului național jugoslav.

Demisia d-lui Uzunovici a fost dictată de motive de sănătate.

Diferite asociații patriotice regionale au început să se grupeze pentru formarea unui nou

partid, care se va numi „partidul mișcării naționale din Jugoslavia”.

Acțiunea pentru formarea acestui nou partid are aderenți numeroși printre toate ramurile poporului jugoslav: sârbi, bosnioci și sloveni.

Comitetul executiv al partidului popular jugoslav a votat o rezoluție favorabilă guvernului Jevtici.

Declarații făcute presei maghiare de d. Vaida-Voevod

Cluj. — D. Vaida Voevod a acordat un interviu unui ziar minoritar, în legătură cu problema minoritară și situația guvernului.

La întrebarea „ce părere aveți despre problema minoritară?”, e. Al. Vaida-Voevod a răspuns:

„Nu există de fapt, în România, o atare problemă, deoarece din cauza erizei economice, nu este decât o problemă generală care lovește în egală măsură atât nația dominantă, cât și pe minoritari.

Dacă vom căuta să aflăm modul care duce la îndreptarea situației, vom vedea că acest mod poate fi general.

În ce privește partidul maghiar cu politica lui, d. Vaida socoate că politica acestui partid nu e sănătos alcătuită.

„Noi când am fost în situația de minoritari reprezentăm o masă omogenă. Dacă minoritatea maghiară e mulțumită cu politica internă a partidului ei, aceasta e o chestiune care o privește personal”.

D. Laval pleacă Joi la Roma

Am scris că, în vederea călătoriei d-lui Laval la Roma, consiliul de miniștri francez s'a adunat ieri, Miercuri înainte de masă.

În această ședință data plecării ministrului de externe francez în capitala Italiei, a fost fixată pentru azi, Joi, la ora 8 și jumătate seara, pentru a discuta importanta chestiuni cu d. Mussolini.

În decursul acestei atât de mult așteptate întâlniri se vor lua în discuțiune chestiuni economice, independența Austriei și situația Europei Centrale.

În chestiunea independenței Austriei se spune că d. Chambrun ar fi fixat deja în scris, cu d. Mussolini, soluția tranzacțională: Hotarele și independența Austriei vor fi garantate sub protecția Franței și Angliei. Franța va avea numai un amestec mijocit deoarece nu e în imediată apropiere de Austria. Ro-

mânia s'ar ralia în numele Micii Antante, cu un sprijin mijlocit și general ca al Franței, iar rolul Angliei s'ar hotări după vizita d-lui Laval la Roma. Ni se pare că aceasta este soluția găsită de d. Titulescu.

D. Laval sosește la Roma Vineri seara la ora 8 și va sta acolo Sâmbătă, Duminecă și Luni, iar Miercuri va fi din nou în Paris.

Lumea întreagă urmărește cu încordare drumul acestui om și nădăduște că el va aduce mult soare pe cerul European.

Cenzura a fost suprimate... în Jugoslavia

BELGRAD, 3. — Cu începere de ieri cenzura presei a fost suprimate în toată Jugoslavia.

Noi ce așteptăm?...

Un act de complezență al potlogarului Conclatu

Se putea ca din scandalul dela Comunitatea de avere să lipsească tocmai faimosul „figan dela Bozovici”, Iancu Conclatu? Figurează și el în acest scandal...

Am spus că d. Bornuz a recunoscut că a comis pungășiia cu bonurile de impozit. Am spus că d. Bornuz justifică această pungășiie cu o teorie sui-generis. N'am spus însă că la aceste pungășiie el a lucrat și cu certificate de complezență. Anume, ca să poată fura cât mai mult dela diferența scăzută a prețurilor bonurilor până la valoarea umflată a lor, cu care le opera la Comunitate. Vasăzică, inocentul domn Bornuz avea nevoie de certificate care să ateste prostia că bonurile de impozit s'au vindut cândva cu mai mult de maximum 40 lei la sută. Un asemenea certificat de complezență — cum îi zice el în memoriul prin care recunoaște pungășiia — i-a eliberat și Camera de comerț din Timișoara. Iată copia acestui certificat:

Camera de Comerț și Industrie Timișoara

Nr. 5740/1934.

Onor.

Comunității de avere

Caransebeș

Referindu-ne la adresa Dv. No. 2249/934, avem onoare a vă face cunoscut pentru uzul dv. în baza informațiilor culese dela cercurile competente de pe piața Timișoarei, că cursul mediu al bonurilor de impozit, pe intervalul dela 15 Nov. 1933 până